

## Äkillisen rakennemuutoksen (ÄRM) hankkeisiin osallistuminen / Ukipolis Oy

Kunnanhallitus 28.04.2025

195/14.01.00/2023

Valmistelijat

kunnanjohtaja Rauno Peltola  
elinvoimapäälikkö Tuuli Jansson

Vakka-Suomen alueelle on myönnetty 2,6 M € äkillisen rakennemuutoksen (ÄRM) rahoitusta. ÄRM- rahoituksella on tarkoitus tukea alueen yrityksiä, työntekijöitä ja elinkeinorakenteen uudistumista ja kehittämistä. Hankkeisiin tarvitaan seudun kuntien/ hakijan omarahoitusta vähintään 20 % kokonaiskustannuksista eli ÄRM-tuki on korkeintaan 80 % kokonaiskustannuksista.

Varsinais-Suomen liitto myöntää rahoitusta Työ- ja elinkeinoministeriön hyväksymän Vakka-Suomen ja lähialueen äkillisen rakennemuutoksen toimintasuunnitelman mukaisesti. Lisäksi huomioidaan seuraavat valintakriteerit: hanke edistää suoraan tai välillisesti elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä tai työllisyyttä tai edistää osaamiseen ja innovaatioihin perustuvaa elinkeinorakenteen uudistumista.

Hankkeiden arvioinnissa kiinnitetään huomiota niiden vaikuttavuuteen ja kustannustehokkuuteen. ÄRM-rahoituksena ei voida myöntää investointi- tai yritystukia. Myöntämättä jäänyt ÄRM-rahoitus palautuu työ- ja elinkeinoministeriölle.

Vuonna 2024 käynnistyneet Ukipoliksien hakemat ja hallinnoimat ÄRM-hankkeet:

1. Koordinaatiohanke - sateenvarjo kaikille ÄRM hankkeille
2. Vakka Vire, ennakoiva yritysneuvonta tukee yrityksiä muutostilanteissa ja vahvistaa liiketoiminnan jatkuvuutta
3. Yritys- ja Talenthautomot, jotka edistävät osaajien ja yritysten kohtaamista sekä uusien liiketoimintamahdollisuuksien syntymistä
4. ESR+ rahoitteinen Uusi Ura Vakka-Suomessa, jossa kehitetään työllistämisen ratkaisuja ja tuetaan alueen työntekijöitä uuden uran löytämisessä.

Kustavin kunta on sitoutunut Vakka Vire -hankkeeseen ajalla 1.8.2024–31.7.2026. Kustavin omarahoituksen määrä on 2 603 euroa (Kunnanhallitus 10.06.2024 § 119).

Ukipolis Oy on hakenut edellä mainituille ÄRM-rahoitteisille hankkeille jatkoaikaa vuoden 2027 loppuun asti. Ukipolis Oy on toimittanut jatkoaikahakemukset Varsinais-Suomen liittoon 7.4.2025. Maakuntahallitus käsittelee ja antaa niistä päätökset kokouksessaan 28.4.2025.

Jatkoajalla hankkeissa jatketaan aiemmin käynnistettyä toimintaa.

1. Koordinaatiohankkeessa (1.3.2026–31.12.2027) yhteensovitetään ÄRM-hankkeiden toimintaa ja viestintää. Koordinaatiohanke tukee kaikkien ÄRM-hankkeiden vaikuttavuutta, raportointia ja hallintoa. Tavoitteena on parempi koordinointi ja tiedonkulku sekä vahvistettu alueellinen yhteistyö. Hankkeeseen palkataan hankekoordinaattori 80 % työajalla ja viestintävastaava 40 % työajalla, yhteensä 1,2 htv. Koordinaatiohanke on alueen kehittämisen ja hankkeiden vaikuttavuuden kannalta välttämätön ja myös rahoittaja edellyttää sen toteuttamista.

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 195 653 €. Hankkeen palkkakustannukset ovat 139 752 €.

2. Vakka Vire hankkeen jatko tarjoaa yritysneuvontaa ja muutostilanteiden tukea alueen pk-yrityksille sekä ennakoivasti liiketoiminnan kehittämistä. Tavoitteena on turvata yritystoiminnan jatkuvuus ja kasvu muutostilanteissa. Tavoiteltuna tuloksena kasvava yritysten selviytymiskyky ja parantunut yritystoiminnan jatkuvuus. Hanke vastaa suoraan alueen pk-yritysten tarpeisiin. Ennakoivan neuvonnan painotus on erityisen muodostaa vahva keino ehkäistä liiketoiminnan loppumista muutostilanteissa. Hankkeelle palkataan projektipäällikkö ja yritysneuvoja molemmat 100 % työajalla, Invest in- osaaaja 50 % ja viestintähenkilö 30 % työajalla. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 279 841 €. Hankkeen palkkakustannukset ovat 199 886 €.

3. Yritys- ja talenthautomossa (1.10.2026–31.12.2027) edistetään uusien yritysten perustamista ja liiketoimintamahdollisuuksia ja tuetaan osajien ja yritysten kohtaamista vahvistaen näin alueen elinkeinorakennetta ja osaamispohjaa. Tavoiteltuna tuloksena syntyy uusia yrityksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia. Talent -hautomotoiminta on strategisesti tärkeää alueen uusiutumiselle. Hanke täydentää yritysneuvontaa keskittymällä erityisesti kasvuun ja innovaatioihin. Toteutukseen palkataan 2 hautomopäällikköä 50 % työajalla sekä varataan palkkakustannuksiin resurssia viestinnälle ja hallinnolle 30 % työajalla. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 124 053 €. Hankkeen palkkakustannukset ovat 88 609 €.

Ukipolis Oy:n esittämä asukaslukuun perustuva omarahoitusosuus yllä kuvatuista kolmesta jatkohankkeesta Kustavilla on yhteensä 4 383 € ja se jakautuu seuraavasti:

1. Koordinaatiohanke (2026 ja 2027), omarahoitusosuus 1 844 €.
2. Vakka Vire (2026–2027), omarahoitusosuus 1 759 €
3. Yritys- ja talenthautomot, omarahoitusosuus 780 €

Jatkoaikahankkeiden lisäksi vuosille 2025–2027 haetaan samassa yhteydessä myös rahoitusta:

4. Las Palmas - Lounaiskulman palvelu- ja matkailuklusteri. Hankeaika 1.5.2025–31.12.2027. Kustavi on tehnyt erillisen päätöksen osallistua 7 500 € omarahoituksella hankkeeseen ja valtuuttanut kunnanjohtajan lisäämään kunnan omarahoitusosuutta 15.000 euroon, mikäli se on toteutettavissa siten, että omavastuuosuus vastaavasti lisää Kustavin kunnan osuutta kuntiin kohdistettavasta julkisesta hankerahoituksesta. (Kustavin kunnanhallitus 10.03.2025 § 51). Hankkeessa kehitetään liiketoimintaosaamista ja uutta kasvua mahdollistavia kokeilu ympäristöjä BID-toimintamallia hyödyntäen. Palkattava henkilöstö: projektipäällikkö 100 % työaika ja kehittämisasiantuntija 30 % työaika. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 622 749 €. Hankkeen palkkakustannukset ovat 176 009 €.

5. Vakka-Suomen elinvoimaklusteri (Turun ammattikorkeakoulu + Novida), jossa rakennetaan Vakka-Suomeen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan (TKI) panostuksia ja vahvistetaan alueen elinvoimaa ja osaamisrakennetta. Ei vaadita kuntien omarahoitusosuutta.

Ukipolis Oy on esittänyt, että osakaskunnat sitoutusivat kaikkiin em. ÄRM-hankkeisiin.

Kustavin kunnan kannalta osallistuminen Ukipolis Oy:n hankkeisiin on lähtökohtaisesti perustunut uusyritysneuvonnan järjestämiseen, josta yhtiö on suoriutunut erinomaisen kustannustehokkaasti ja ammattitaitoisesti. Muihin yksittäisiin hankkeisiin Kustavi on osallistunut silloin, kun hanke on tukenut kunnan strategisia tavoitteita kunnan resurssien rajoissa. Käytettävissä olevia resursseja harkittaessa kyseeseen eivät niinkään ole tulleet omarahoituksen euromäärät, vaan hankkeisiin välttämättömän henkilöstöresurssin riittävyys.

Kustavin kunnan kannalta euromääräisiä- ja henkilöstöresursseja on tarkoituksenmukaista ja välttämätöntä kohdistaa hankkeisiin, jotka mahdollisimman hyvin tukevat kuntastrategian mukaan määräytyviä kriittisiä menestystekijöitä yritystoiminnan ja matkailun kehittämisessä. Tämän mukaisesti Kustavin kunnan osalta on perusteltua osallistua edellä mainituista ÄRM-hankkeista meneillään olevaan Vakka-Vire -hankkeeseen nykyisen sitoumuksen mukaisesti 31.7.2026 asti sekä Las Palmas -hankkeeseen ajalle 1.5.2025 – 31.12.2027. Kustavin kunta on varautunut nostamaan Las Palmas -hankkeen omarahoitusosuuden nykyisestä 7.500 eurosta 15.000 euroon, mikäli kunnan yritykset saadaan sitoutettua hankkeeseen matkailun ja kylien kehittämisen ympärille.

Kustavin kunnan sitoutuminen Las Palmas -hankkeeseen 7.500–15.000 euron omavastuuosuudella ylittää merkittävästi niiden hankkeiden omavastuuosuuden määrän (4.383 euroa), joihin kunta ei ole nyt osallistumassa. Ratkaisu osoittaa vahvaa luottamusta Ukipolis Oy:n osaamiseen ja toimintaan niissä hankkeissa, jotka tukevat Kustavin kunnan strategisia tavoitteita.

Esittelijä kunnanjohtaja Rauno Peltola

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että

- 1) kunta osallistuu Vakka-Vire hankkeeseen alkuperäisen sitoumuksensa mukaisesti 31.7.2026 asti; ja
- 2) kunta osallistuu Las Palmas hankkeeseen Kustavin kunnanhallituksen päätöksen 10.03.2025 § 51 mukaisesti
- 3) kunta päättää erikseen muihin mahdollisiin hankkeisiin osallistumisen siltä osin, kun niitä ei ole tässä päätöksessä käsitelty.

Kunnanhallituksen päätös

Täytäntöönpano Ukipolis Oy